

zbirka nalog bo predvsem dobrodošla šolam, stvarno kazalo pa nas obvešča o predmetu, ki nas slučajno v knjigi zanima. Posebno skrb sta avtorja posvetila stilistični strani, da je delo tudi v tem oziru na višji. Naša hvaležnost pa velja tudi požrtvovalnemu trg. društvu Merkur, ki je obsežno knjigo z nemalimi stroški založilo zgolj z namenom, da odpomore občutni potrebi naših trgovskih šol in da poda vsem zainteresiranim te stroške zanesljivo svetovalec. Bodi torej temeljito in uspešno delo najtopleje priporočeno!

— **k Poletni vojni red.** Kakor pri vsaki spremembi železniških voznih redov, je izšel tudi sedaj s svojo bogato, vsakomur neobhodno potrebno vsebino »Poletni vojni red«, ki ga že tretje leto izdaja Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani. Poleg železniških prog, poštinskih voženj — tudi več ravno sedaj otvorenih novih avtomobilskih poštinskih prog, ki se niso nikjer drugje objavljene, je že v njem — ter voznih redov »Jadranske plovidbe« vsebuje ta nenadomestljivi žepni pripomoček tudi sledeče važne podatke: Za slučaj nesreč potrebne telefonske številke v Ljubljani, Celju, Mariboru in Zagrebu; konzulate v Ljubljani in Zagrebu; kolkovine; maksimalne tarife za izvoške v Ljubljani, Mariboru, na Bledu, v Lescahu in v Bohinju; ljubljanske »autotakse«; za potnike važne točke železniških obratnih predpisov; pristojbine železniških nosačev; železniške tarife za prevoz potnikov, prtljage, ekspresnega blaga in psov; cene za prevoz potnikov po cestah; odhod in prihod vlakov iz oz. v Ljubljano.

Kar pa je sedaj, ko so se spremenili poštne tarife, najbolj važno, je navedba novih poštinskih pristojbin. Ta žepni vojni red nadkrijuje druga slična dela tako v važno in pestro vsebino, kakor tudi s svojo izvanredno prilogo. Priložena mu je namreč kurzna karta (velikost 55 x 42), v kateri so navedene poleg železniških postaj tudi pošte, telegrafi in telefoni v Sloveniji. Ker je načrtana geografsko pravilno (v merilu 1:475.000), se na njej lahko z ravnilom ugotovi razdalja začetnih krajev, če že ni razvidna iz poštinskih voznih redov. Ta karta, ki stane sama v Zvezni knjigarni 5 Din, je zastoj priročna »Poletnemu voznemu redu«, ki ga prodajajo vse knjigarne in slične trgovine po 10 Din. Kdor že ni naravnost naročil »Poletnega voznega reda«, naj ga kupi takoj, predno zaloga pade.

— **k Pevec.** Prejeli smo novo številko »Pevca« za maj-junij t. l. Prinaša sledeče članke: H. Svetel, pevec in razvoj zborovske glasbe. (Konec). — P. H. Sattner, Sekvenca. (Dalje). — Bajuk, O taktu. (Dalje). — Isti, Narodna pesem v sekirah. (Konec). — Aljaž, Pevski spomini. (Dalje). — V nadaljnjem prinaša poročila o zbirih Pevske zveze po deželi, o vestniku P. Z., o novih skladbah, o glasbenih listih, o nekaterih obletnicah zaslužnih glasbenikov. V glasbeni prilogi nahajamo pesmi: Vogrič, Izpremenjeno srce. — Tom. Majava in isti, Zazibalka. Neoporečno je, da si je pridobil »Pevec« veliko zaslug za razvoj slov. petja in ga zato toplo priporočamo vsem prijateljem lepe pesmi. Naroča se v Ljubljani, Miklošičeva c. 7. Stane z glasbeno prilogo vred Din 30, za Italijo Lir 15, za Avstrijo 4 šilinge, za Ameriko 1 dolar.

— **k Ženski svet.** 6. številka je pravkar izšla. Vsebina: Obrazi in duše: Mar. Skrinjarjeva (s portretom). G. Strniša: Binkošti (pesem). Mar. Kokalj: Pomlad v tujini (pesem) in Pesem ljubezni, Fr. Bevk: Ubožica (nadaljevanje). Tone Gaspari: Cvetoča pisma. Janez Rožencvet: Boxmatsch. Ost: Mladi dramatik sivozadec. Fr. Zgur: Beda (pesem). Iv. Vouk: Dostojevski in njegove žene. Sr. Kosovel: Zalostna deklica (pesem). Sestra A. B.: Zavod za socialno higijensko zaščito dece v Ljubljani. Sr. Kosovel: Večerno solnce (pesem). Davor. Deželova: Skodljivost enostranske in nepravilno pripravljene hrane. Kristina: Spomini (pesem). Izvestja: Za našo dečo. Naše delo. Po ženskem svetu. Higijena. Kuhinja. Materinstvo. Gospodinstvo. Književna poročila. Iz naše skrinje. Priloga za ročno delo. Razgovori in listnica uredništva v prilogi.

Bogata vsebina in priloga za ročna dela, v kateri sta med drugim dve krasi risbi prof. Sliča bo cenjenim naročnikom zopet v veselje. »Ženski svet« izhaja v Trstu enkrat na mesec. Poleg rednih prilog za ročna dela prinaša štirikrat na leto bogate in okusne modne priloge z brezhibnimi krojnimi polami, ki nadomeščajo popolnoma našemu žensktvu enake tuje proizvode. Letna naročnina Din 64, polletna Din 32 z vsemi prilagami vred. Nove naročnice dobe lahko še vse letošnje številke.

— **Korolija-Petruška, Jugana, vila najmlajša.** Dramska vizija v enem dejanju. Oder. Zbirka gledaliških iger 10. zv. V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena s poštnino vred Din 7.75.

Vsem onim društvom, korporacijam in šolam, ki prireajo ob narodnih praznikih in raznih drugih prilikah patriotične predstave in prireditve, bo Korolijeva enodejanka, s čim povečuje idejo osvobodjenja in ujedinjenja jako dobro došla.

Splošne vesti.

— **Izpremembra dnevnega reda pokrajinske skupščine v Šoštanj.** Pokrajinsko skupščino v Šoštanju posetita tudi zastopnika in odposlanca Glavnega odbora UJU v Beogradu ugledna tovariša Mih. M. Stanojevič, urednik »Učitelja« in T. Kostić, član redakcijskega odbora »Narodne Prosvete«. Tov. Mih. M. Stanojevič bo na glavni skupščini predaval o temi »iz novih pokreta o vaspitanju«, zaradi česar poroča referent min. prosv. tov. Pavel Flerč o svoji temi na delegacijskem zborovanju.

— **Ped. študijski teden v Berlinu.** Tovarišem (icam) naznanjam, da se udeležim ped. tečaja v Berlinu, kamor sem javil svojo udeležbo. Danes sem prejel odondot 9 raznih vprašanj glede mojega posebnega zanimanja, kar hočejo upoštevati. S tem dokazujejo, da nam pripravljajo nekaj temeljitega, vendar ne bomo obžalovali žrtev, ki jih bomo doprinesli v svojem stremljenju po temeljitejši izobrazbi. One tovariše (ice), ki so se morebiti tudi odločili (le) obiskati tečaj, naj mi to blagovolijo javiti, da potem skupno izvršimo potrebne priprave. K temu omenim, da sem o

Nemčiji, posebno o Berlinu dobro orien-tiran, kar nam pride v skupno korist. — Leo Pibrovce.

— **30-letnica mature.** Ko smo leta 1920, obhajali v Mariboru 25-letnico mature, smo se dogovorili, da se zopet se-stanemo ob 30-letnici, to je letos. Mi Ptujčani predlagamo, da se v ta namen sestanemo v prvih dneh meseca avgusta v Rogaški Slatini. Tovariši! Sporočite čimprej enemu ali drugemu izmed pod-pisanih, ako se s tem predlogom strinja-te. Zdravo! — Kajnih, Kveder, Zolnir.

— **Kmetijski tečaj za učiteljstvo v Šabcu.** Na temelju odloka g. ministra prosvete ON br. 31.891 od 22. junija 1925 in v sporazumu z g. ministrom za kme-tijstvo Br. 19.725/II. od 29. maja 1925 se razpisuje tečaj za sprejem 30 učiteljev osnovnih šol za kmetijski kurz s teore-tičnim in praktično-kmetijskim poukom, ki se vrši v teku kmetijskih počitnic na kmetijski šoli v Šabcu. Učitelji, ki se želijo udeležiti tega tečaja, morajo vlo-žiti predpisano kolekovano prošnjo 3. nastavnemu odseku ministrstva prosvete potom pristojnega nadzornika naj-kasneje do 5. julija t. l. Udeležnikom te-čaja se zagotovijo potni stroški na bre-me državnega proračuna. Udeleženci imajo skupno stanovanje v šolskem po-slopu, izven tega dobivajo hrano v skupni menzi za ceno, ki se odredi na-knadno z ozirom na materialne razme-re. Prednost imajo oni učitelji, ki uspeš-no delujejo na nadaljevalnih šolah. — Želeti je, da se za razpisani tečaj zani-ma tudi slovensko učiteljstvo.

— **Učitelju-trpinu v spomin.** Naš mlajši učiteljski naraščaj nima pojma, koliko je trpelo starejše učiteljstvo pod klerikalno strahovladno v bivši Kranjski. To trpljenje je doseglo svoj nečloveški vrh s strankarskim razdeljevanjem 25% doklade v l. 1918. Med učitelji-trpinu je bil naš rajni tovariš Edvard Vohinec, upokojen učitelj v Ljubljani, ki je preminul tukaj dne 18. junija t. l. Blagi pokojnik je bil rojen v Mokronogu l. 1869, ter po dovršenem 6. gimn. raz-redu vstopil v II. letnik ljubljanskega učiteljskega. Po dokončanih študijah je služboval na raznih krajih ter je bil leta 1902. imenovan za nadučitelja na pet-razrednici v Cerkljah na Dolenjskem, kjer se je pričel obnem njegov križev pot. Pri nekkih občinskih volitvah se je namreč »predrznil« nastopiti kot kandi-dat na listi, ki je bila nasprotna ondot-nemu župniku in kaplanu. Tedaj je bil ogenj v strehi! Oba oč. gg. sta napela vse sile, da ga odstranita iz občine, kar sta končno tudi dosegla in je bil pre-stavljen na neko enorazrednico. V sled-te krivice je rekuriral na Dunaj in s tem dosegel vsaj toliko, da ni bil degradiran, marveč v enaki lastnosti preme-ščen na petrazrednico v Mengeš. Toda klerikalna zloba je segla za njim tudi tu sem in mu zagrenjevala njegovo delo-vanje med narodom. Vrh tega se je moral ločiti od svoje žene — učiteljice, ki so jo premestili v Logatec, četudi sta bili v Mengešu dve učni mesti prazni! Šele po prevratu se jima je popravila krivica, ko sta bila oba prideljena v Ljubljano in kjer je blagi rajni deloval pri mestnem šolskem svetu do svoje upokojitve. Bil je pravi učitelj-trpin in vzlic svoji telesni šibkosti jeklen značaj, ki ni klonil nikdar in pred nikomur; le smrti se je moral po dolgih 9 mesecih težke bolezni, priklenjen na bolniško po-steljo, končno ukloniti. Med boleznijo sta mu z največjo požrtvovalnostjo stregli ljubljena soproga in hčerka, kar mu je bilo edino tolažilo, saj ga je poleg telesnega trpljenja naposled še mučila neprestana skrb, kaj bode z njegovimi peterimi še nepreskrbljenimi otroki! — Tako je bilo življenje našega umrlega tovariša Vohinca, ena sama veriga du-ševnega in telesnega trpljenja. Vzlic vsemu hudemu pa je bil rajni Edvard najboljši in najidealnejši učitelj in ko-leag. Po tolikem trpljenju spavaj sladko, blagi tovariš, v zemlji domači, ki si jo ljubil tako goreče! Časten in nepozaben ostane spomin nate med vsemi, ki so te poznali, zlasti pa med tvojimi še osta-limi deseterimi sošolci.

— **Učiteljski tečaj za ročna dela.** Oblastni odbor Podmladka Rdečega križa v Ljubljani je prejel iz Beograda nastopno brzojavko: Ministrstvo saobra-čaja nije odobrilo povlastice za vožnju sudelovavca tečaja. Kandidate čemo obvestiti raspisom. — Glavni odbor Podmladka.

— **Stalni člani odsekov.** K naši no-tici v zadnji številki »Učit. Tov.« doda-jemo, da sta stalna člana gospodarskega

odseka tudi Fr. Luznar in Rado Grum, odseka za stanovski naraščaj pa Anton Skala in Anton Hren.

— **Delegati za pokrajinsko skupšči-no v Šoštanju.** XXXII. Mursko-so-boško učiteljsko društvo: Del.: 95. Požegar Avguštin — Gede-rovci. 96. Kočar Karel — Cankova. 97. Cvetko Fran — Murska Sobota. — Nam.: Džuban Josip — Križovci. 96., 97. —?

— **»Ljubljanskega Zvona«** je več let-nikov, tudi posameznih zvezkov, napro-daj. Natančneje pri upravi tega lista.

— **Vsem udeležencem III. Poč. Ko-sovskega izleta!** V slučaju, da bi o pri-liki naše ekskurzije ne imeli četrtinske vožnje, bi program predručajili slede-če: Ljubljana, Židani most, Zagreb, Beo-grad, Niš, Skoplje, Kosovo, Skoplje, Niš, Beograd, Ljubljana. Po tem programu bi odpadlo torej potovanje: Niš. Nego-tin, Prahovo, po Donavi v Beograd, Če nam »Rečna plovidba« prizna popust, bi se program sploh nič ne spremenil. Stroški (vozni) bi bili samo za 300 Din (maksimalno) več-ji in bi bila že javljena vsota ista, če bi potovali z našo drž. legitimacijo brez le-gitimacije F. S. Upam, da smo v tem vsi edini!! Ker lahko potujejo z nami tudi nečlani F. S., se sprejmejo v na-še »mrovljišče« tudi tovariši in tovarišice, ki se niso še prijavili, in sicer radi ugo-tovitve števila do 5. julija. Na Kosovem naj bo tudi nacionalna ma-nifestacija slovenskega učiteljstva! Ne strašimo se ničesar in tudi učiteljstvo naj pokaže, da spozna veliko važnost takih poučnih ekskurzij pa naši državi!! — Za III. Poč. izlet S. Mrovlje, učitelj. Črnomelj.

— **Vsem učiteljem-ferjalcem!** Noti-co v »Jutru« z dne 25. t. m. pod naslo-vom: Učiteljski F. S. pojasnjujem: Že lansko leto sem dobil pritožbe od učite-ljev ferjalcev, da jim nekatere železni-ške blagajne na podlagi pravih »Feri-jalnih legitimacij« morejo izstaviti četr-tinske vožnje, kar sem tudi sam spoznal o priliki »Počitniških izletov«, čeprav smo imeli po pravih F. S., ki so bila sprejeta na lanskem kongresu F. S. v Skoplju pravico in smo bili pri ministr-stvu saobračaja osebno. Da bi se to leto isto ne ponavljalo, sem vložil prošnjo direktno potom vplivnih oseb na »Mini-strstvo saobračaja«, da naj izda odlok vsem podrejenim žel. direkcijam, da smo tudi mi učitelji in profesorji člani F. S. z vsemi pravicami in dolžnostmi, ka-kor jih predvidevajo pravila F. S., ki so bila odobrena s posebnim odlokom od ministrstva prosvete m. l., če pa tega ni mogoče sem naprosil tudi isti naslov, da nam o priliki poučnih ekskurzij po naši državi prizna primeren popust na vseh drž. železnicah in parobrodih — ali celo posebno podporo, kakor to nudijo druge države. Direktno od ministrstva saobra-čaja nisem prejel do danes ne pozitivne-ga ne negativnega odgovora, pač pa mi je »Oblastni odbor« sporočil, ko sem za-hteval »Vozne isprave«, da so letos uk-njene vse vozne olajšave na drž. želez-nicah, in da nismo več člani F. S. po pravicah, ampak samo po dolžnostih. Po pravih logiki smo člani F. S. učitelji in profesorji in ako ne bo v kratkem odgo-vora na našo prošnjo od ministrstva sa-obračaja, bo prišla ta zadeva pred letoš-nji kongres F. S. v Ljubljani in bomo to zadevo uredili. Toliko v pojasnilo vsem članom! Ugodnost četrtinske vožnje nam niso priznali radi tega, ker so navedli, da imajo učitelji kot državni uradniki itak že polovično vožnjo. Kot člani F. S. se lahko poslužujemo vseh ostalih prav-ic, kakor jih imajo ostali člani F. S. (svratišta, dobrotvori). Ker smo se pa mi na naših poučnih izletih posluževali le četrtinske vožnje, so nam s tem odvzeli glavno pravico. Upam, da bomo to za-devo na kongresu pozitivno rešili. — Za učit. F. S.: S. Mrovlje.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Poročila:

+ **SLOVENJEBISTRIŠKO UČI-TELJSKO DRUŠTVO** je imelo svoje majniško zborovanje 2. maja 1925 pri Sv. Jurju ob južni železnici. Dasi ravno je bilo vreme skrajno slabo, se je vendar proti vsakemu pričakovanju udeležilo zborovanja 37 članov.

Tov. predsednik je pozdravil v iz-branih besedah vse navzoče in se jim je zahvalil, da so se vključili slabemu vre-menu udeležili, zlasti pa se je zahvalil St. Jurčanom, da so nas tako gostoljub-no sprejeli, izrecno pa tovarišici Schrei-nerjevi in tov. Sivki, ki so nas korporat-ivno z učiteljstvom sprejeli na kolo-dvoru.

Po prečitaniu zapisnika in dopisov je prešel predsednik k naslednji točki, k volitvam delegatov za pokrajinsko in državno skupščino.

Za pokrajinsko skupščino so se prostovoljno oglašili: Rainer Josip, Kri-stant Zmagoslav, Logar Ana in Križman.

Kot delegata za državno skupščino v Subotici pa tov. Planer Albert in Pla-ner Marija.

Glasom predpisa se je izvolil štiri-članski prosvetni odsek, in sicer: Fei-gel Otilija, Vauhnik Helena, Metlika An-ton in Križman.

Ekskurzija. Ker je bil glavni namen tega zborovanja, da si učiteljstvo ogle-da kmetijsko šolo, se je po zborovanju podalo tjakaj.

Ravnatelj kmetijske šole g. inženir Koprivšek nas je prav gostoljubno spre-jel ter nam razkazal vzorno urejeni za-vođ, kjer se izobrazajo mladeniči za bo-doče kmetovalce. Učiteljstvo si je pri-dobilo dovolj koristnega, kar bode po-neslo med narod. Po dokončanem ogle-du nas je g. ravnatelj pogostil, za kar se mu učiteljstvo iskreno zahvaluje.

Po oficialnem delu zborovanja se je vršil neoficialni v gostilni g. Kinca. Po-častil nas je s svojim obiskom srezki šolski nadzornik g. Ljudevit Černei, ka-teri je pripeljal seboj tudi tov. Potočnika iz Štor.

Za zabavo je skrbel šentjurski orke-ster, ki nam je zaigral nekaj lepih koma-dov. Le prehitro so nam poteke urice in zapustiti smo morali šentjurske, katere ohranimo v najboljšem spominu. H—k.

+ **KRŠKO UČITELJSKO DRU-ŠTVO** je zborovalo dne 2. maja t. l. v risalnici šole v Krškem. Navzočih 46 članov.

Uvodoma pozdravi tov. predsednik goste, predvsem g. dr. Rapeta, prečita na novo vstopivše člane, izmed katerih sta navzoča samo tov. Bradaškja in tov. Kočvarjeva ter toda nato kratko poro-čilo o zadnjih dogodkih, ki zanimajo učiteljstvo, in sicer o premeščanju, o no-vem šolskem zakonu itd.

Nato poda g. dr. Rapet svoj referat: Praktične slike iz pouka o moralki v osnovni šoli. Zborovalci so z največjim zanimanjem sledili stvarnemu predava-nju, katerega je izpopolnjevalo nebroj sličic iz prakse. G. predavatelj je žel za svoja izvajanja burno pritrdjevanje, tov. predsednik se mu je pa pristrčno zahvalil z željo, da bi še večkrat poživil naša zborovanja s sličnimi predavanji.

Volitve. Ker bo odšel tov. predse-dnik Golob koncem šolskega leta na novo službeno mesto, se je izvolil predse-dnikom tov. Janko Vanič. Odbornikom so se izvolili tov. Uršičeva, Vutkovičeva in tov. Božič; namest. pa tov. Kočvarjeva.

Okrajni prosvetni odsek. V ta odsek so se izvolili tov. Seliskar, Vizjak, Bra-daškja, Šterk, Brezovar, Levstikova, Vaničeva, Kočvarjeva in Baudkova A.

Služajnost. Predlog tov. nadzornika Levstika, da naj učiteljstvo krškega okraja zbira učne slike zgodovinskega pouka, ki bi bile v pedagoškem oziru po-polnoma čiste ter bi se izdale z ilustraci-jami v posebni knjigi kot pomožna zgo-dovinska knjiga za osnovno šolo, oziro-ma tudi za priprosto ljudstvo, se sprejme z dodatnim predlogom tov. Goloba, da naj zbira to snov vse učiteljstvo Slove-nije, ker bi bila na ta način knjižica po-polnejša.

Določitev dneva in kraja prihodnje-ga zborovanja se prepusti odboru.

Tovarišica Vaničeva prosi, naj se ji pošlje meseca junija članarina za Slov. Šol. Matico, katere član bi moral biti vsak učitelj oziroma učiteljica našega okraja.

Končno se predsednik tov. J. Vanič v imenu vsega organiziranega učiteljstva krškega okraja najiskreneje zahvali tov. Golobu za vse njegovo dolgoletno delo-vanje v društvu ter mu želi kar najbolj-ših uspehov na novem službenem mestu.

Pristopite k

„Jugoslovenski Matici“!